

ACC. N:R *M. 6563: 1-6.*

Landskap: *Blekinge* Upptecknat av: *Aug Holmberg*
Härad: *Bräkne* Adress: *Brångsta*
Socken: *Asarum m. fl.* Berättat av:
Uppteckningsår: *1940* Född år ..... i .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Lista 38. ²Amne: Sommarfåhus

Acta II: 38

*Acta v. v.
6 sid.
inkl. teckn.*

ACC. N:R. M. 6563:1.

Landskap: Blekinge Upptecknat av: Aug Holmberg
 Härad: Bräkne Adress: Brängsta
 Socken: Asarum m. fl. Berättat av:
 Uppteckningsår: 1940 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVsid 1Sommarfåhus.

Med jag härmed har att berätta utgör ett sammandrag av vad Far fört och främst omtalat samt detta kompletterat och utfyllt av vad andra gamla gubbar, Isymmerhet gamle väjterheren, Rumppe-Pelken berättade. Blott litet härrör från egna iakttagelser. Därför har jag sammanfört svaren på alla frågorna till en enda redogörelse.

På den tiden vargarna stövade omkring i Blekinge hade bönderna på de största gårdarna väjterhera som följde nötkreaturen om dagarna i markerna. Dessa voro stundom vuxna karlar. Mjölkorna drovas hem varje kväll för att mjölkas. Oftasom sålides jorrbuck främst bestos i kreatursuppfödning fanns alltså på stora gårdar en mängd ungvor, både kvigor och stutar. För att slippa driva

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6563: 2.

Landskap: Blekinge Upptecknat av: Aug Holmberg
 Härad: Bräkne Adress: Brängsta
 Socken: Asarum m. fl. Berättat av:
 Uppteckningsår: 1940 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

sid 2.

hela "rasen" hem varje kväll byggde bönderna i utkanten av egorna ett skjut värn ungdomen stängdes inne nattetid för att vara förvårdade för gräbena. Och nu äro vi framme vid det ämne vi skall omtala! Inom bodar i vilka fåren fingo tillbringa nätterna, finnes der och var ännu. Men dessa förbigår vi, ty de tillhör ej denna frågelista.

Det tyckes av de gamles berättelser att röma som om byggandet av sommarfaboder ej varit något allmänt bruk. Om vartiden och före midsommar var faran för vargarna störst och då stodo alla ängslador tomma, och härin föstes ungdomen nattetid. Man gjorde bara ett löst stänge för dörrhålät som sattes rit om kvällen och fasthölls av nånslags stänge som derpå togs bort om morgonen. Vargi lava ryande ett tiotal djur. Och ängslador fanns på alla gårdar, ofta flera på samma gård.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. M. 6563: 3.

Landskap: Blekinge Upptecknat av: Aug Holmberg
 Härad: Bräkne Adress: Brängsta
 Socken: Asarum m. fl. Berättat av:
 Uppteckningsår: 1940 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVsid 3

Efter midsommar var man rätt trygg för varg tills vintrens kom och hölden tilltog så ordren återkom. Därför mötte intet hinder att berga hö i ångsladav då höskörden var inne!

Ännu i min barndom (1860 talet) fanns fragment efter flera sådana sommarbodan i sådant skick att man någotsånär kunde bedöma hur dessa sett ut. I Norra Hoka fanns en som haft väggar av rundtimmer med grov ryggs och mycket svagt takfall på båda sidor. I Gungsjömåla. Ringamåla s.u. var en med väggar av rundtimmer men med ^{sne}flatt tak. Detta förutsätter att framsida och baksida haft olika höjd samt att sidoväggarna varit sneda. I Hjertijömåla Anyd socken fanns en som haft flätade väggar precis som ett flätgäre, även detta hade haft snedtak. Taket bestod av mitte ite klyfta träd, rätt grova utan all tillarbetning.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6563 : 4.

Landskap: Blekinge Upptecknat av: Aug Holmberg
 Härad: Bräkne Adress: Bovängata
 Socken: Asarum m. fl. Berättat av:
 Uppteckningsår: 1940 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV315 H

Dessa låga temligen tätta och gingo lite utanför väggarna
 På som låg först högt med grangrenar över dessa ett högt
 lager gjungtorvor och överst en mängd slånbaris och annat
 växt lömris. På detta några bergs och tvärs kastade grova
 åsar med stenar oväntat så stora en man kunde lyfta det
 Detta för att inte vargarna skulle hoppa upp på de låga
 taken och riva hål så att de härifrån kunde komma in!
 Att sådana tåk inte höll regnet ute utan släppte igenom detta så
 fort det kom, fäste ingen sig vid. Folk hade lite nog medkänsla för
 varandra och alls intet för djuren. Huvudsaken var att djuren voro
 fredade för vargar.

Den bod som längst behöll tak och väggar någorlunda orubbat
 var belägen i övre Ebborps mark. Asarums s. u. Ett par kilo-
 meter N.O. från Bovängata. Ända till början av 1870 talet var

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. M. 6563:5.

Landskap: Blekinge Upptecknat av: Aug Holmberg
 Härad: Bräkne Adress: Brängsta
 Socken: Asarum m. fl. Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1940 Född år _____ i _____

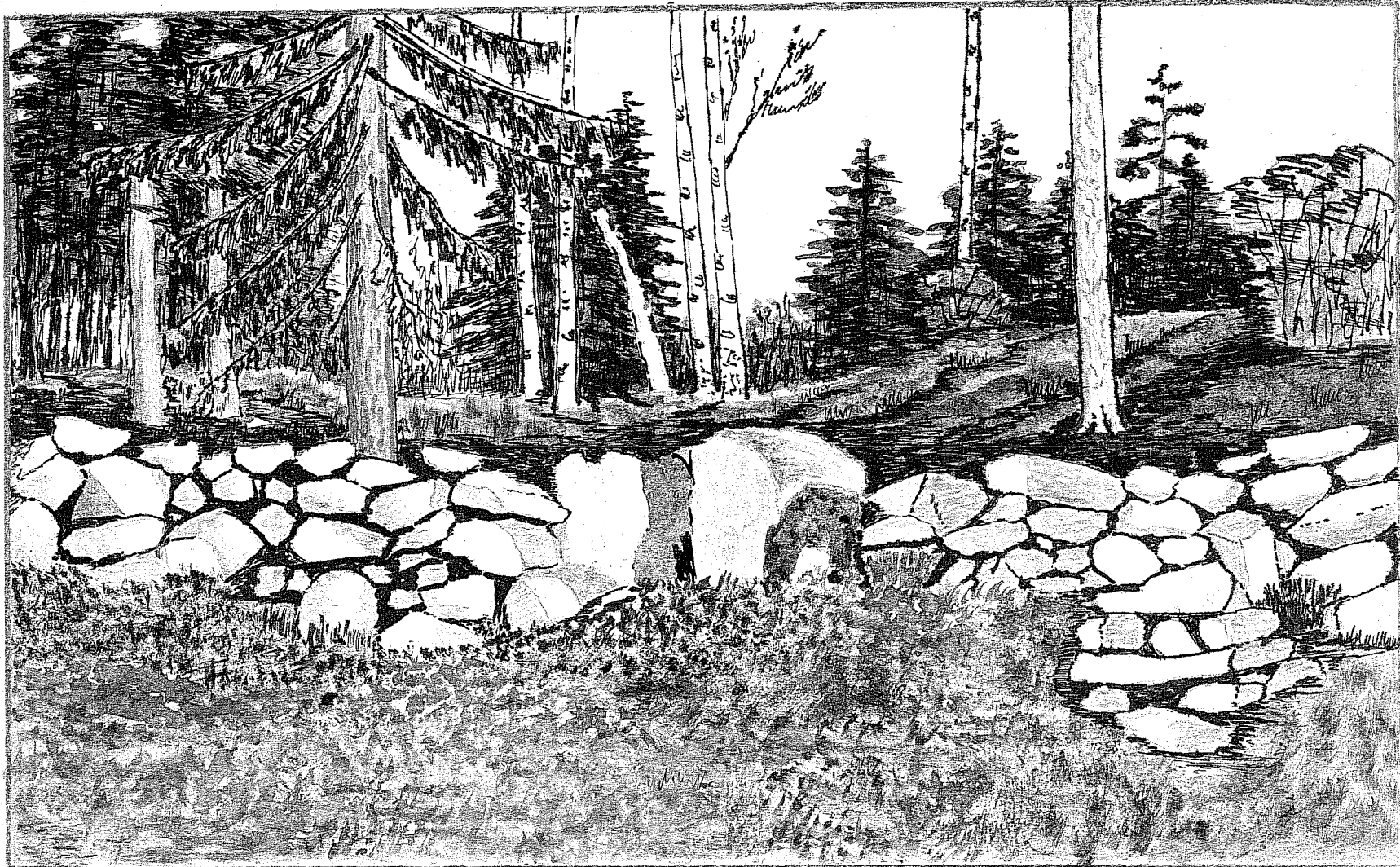
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

sid 5

den nägorunda i behåll. Dess tre väggar voro av sten, framsidan hade stolpar nergrävda i marken som med övre änden uppbar ett valv på vilket taket vilade. Taket lika som myrs omtalats framsidans vägg var av med en hel del bräder. Så nog hade den respektabel ålder. Tom barn kom jag vid varje sommar. Det var ypperlig lundväxt runt om som vi tillgodgjorde oss. Nu är väggarna rasade, delvis bortkörda till ett stengräse kring en ång ett stycke därifrån. Det berättades att en karing "Stilla Lisa" som bott lite därifrån skulle ha ett kobete frött, därför att hon släppte ut och in djuren i baden kvällen och morgnen. Den användes sedan i slutet av 1850-talet. Hurdan platsen ser ut från i dag visar medföljande teckning som jag gjorde vid ett besök på platsen för några år sen.

Skjut för väktarna fanns ej i Vesta Blekinge

Skriv endast på denna sida!

Resten av en f. d. fäbod. Norra Ebbarp. Asarums s. n. Teckning 1937 A. Holmberg